

 NATIONAL
GEOGRAPHIC
KIDS

5

minuutin
haitarinoita

TAMMI

Alkuteos: *5-Minute Shark Stories*

Copyright © 2023 National Geographic Partners, LLC.

All rights reserved. Reproduction of the whole or any part of the contents without written permission from the publisher is prohibited. NATIONAL GEOGRAPHIC and Yellow Border Design are trademarks of the National Geographic Society, used under license.

Kirjoittanut Alli Brydon

Suunnitellut Brett Challos

Suomentanut Sari Kumpulainen

Suomenkielinen laitos © Tammi, 2024

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

ISBN 978-952-04-6403-5

Painettu EU:ssa

 NATIONAL
GEOGRAPHIC
KIDS

5

**minuutin
haitarinoita**

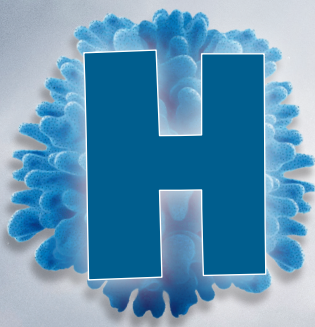
TAMMI
HELSINKI

Sisällys

Hämmästyttäviä haita	3
Sukellus haiden valtakuntaan	19
Merten ahmatti	35
Vasarahaiden vieraana	51
Valashai pinteessä	69
Omituisia otuksia	85
Petojen kuningas	103
Päivä haina	121
Ei kahta samanlaista	139
Veikeät haivauvat	155
Merkkillinen parivaljakko	173
Haiden jäljillä	189

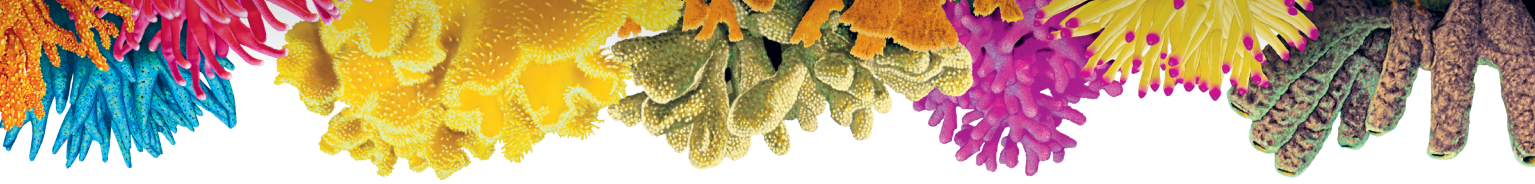
**Hämmästyttäviä
haita**

Hait ovat sulavia, äänettämiä ja nokkelia eläimiä, joita pidetään merten valtiaina. Maailmassa on yli 500 toinen toistaan ihmeellisempää hailajia.

SITRUUNAHAI

Hait
KUULUVAT
KALOIHIN.

MAKRILLIHAI

Kun makrillihai kiittää ohi, siitä näkyy vain sinertävä vilahdus. Se on nimittäin maailman nopein hai. Terävä kuono ja virtaviivainen ruumis halkovat vettä tehokkaasti. Makrillihai voi saavuttaa jopa 72 kilometrin tuntinopeuden, kun se pyydystää vikkeliä tonnikaloja ja miekkakaloja. Silloin se liikkuu yhtä nopeasti kuin huippuluokan kilpahevonen!

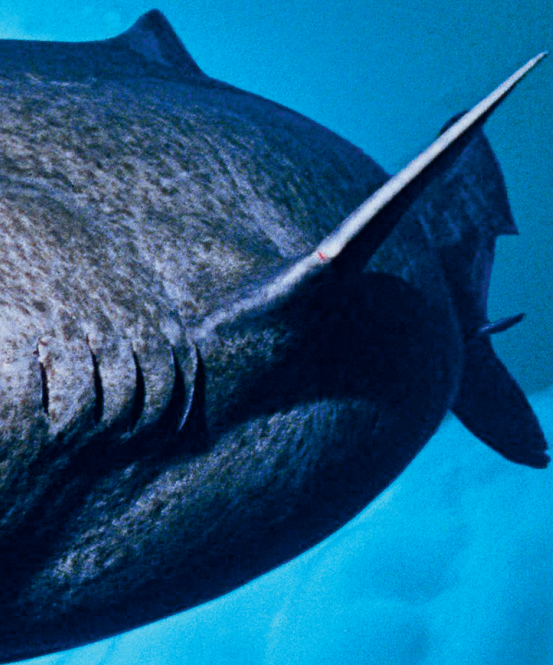
Maailman hitain hai on puolestaan holkeri,
joka elää syvällä arktisen alueen hyisissä vesissä.
Se etenee alle kaksi kilometriä tunnissa. Useimmat
lapset pystyvät helposti kävelemään nopeammin!
Vaikka holkeri ui hyvin verkkaisesti, se onnistuu silti
saalistamaan ravintonsa.

Hait kasvavat koko elämänsä ajan, mutta holkeri ei hoppuile siinäkään suhteessa. Tutkijat uskovat, että se kasvaa pituutta korkeintaan senttimetrin vuodessa. Ihmisen hiukset kasvavat saman verran yhdessä kuukaudessa.

Holkeri on myös...

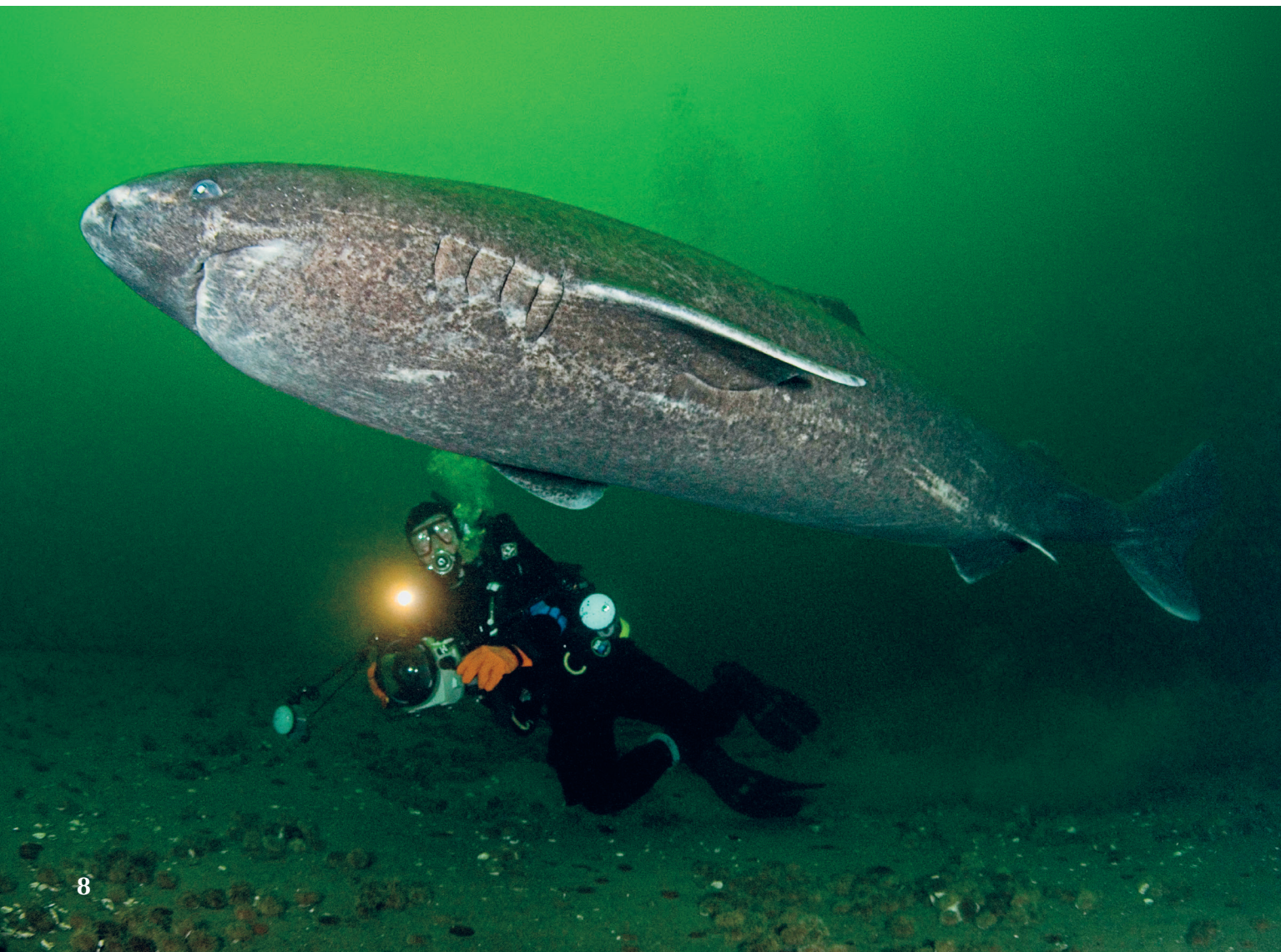

...kaikkein pitkäikäisin hailaji!

Holkeri voi elää satoja vuosia. Sen ikä pystytään selvittämään tutkimalla silmien linssejä. Vanhin tähän mennessä löydetty holkeri on ollut 400 vuoden ikäinen.

HOLKERI

VALASHAI

Valtava valashai saattaa kasvaa yli 18 metrin pituiseksi ja painaa yli 18 tonnia. Se on suunnilleen samankokoinen kuin rekka-auto. Ei siis mikään ihme, että valashai on maailman suurin hai.

Vaikka valashai on jättiläinen, sen ravinto on pikku-
ruista! Se syö kalojen munia ja mikroskooppisen pieniä
kasveja ja eläimiä, joita kutsutaan planktoniksi. Valashai
siivilöi niitä vedestä, kun se uiskentelee laiskasti suu
ammollaan.

Valashai
käyttää **VEDEN**
SIIVILÖIMISEEN
KIDUKSIAAN.

Maailman pienin hailaji kuuluu valohaiden heimoon, mutta sillä ei ainakaan vielä ole suomenkielistä nimeä. Kyseinen hai mahtuisi ihmisen kämmenelle. Sitä nähdään harvoin, koska se elää syvyyksissä. Kaikilla valohailla on nimensä mukaisesti valoa tuottavia elimiä, joiden ansiosta ne hohtavat pimeässä.

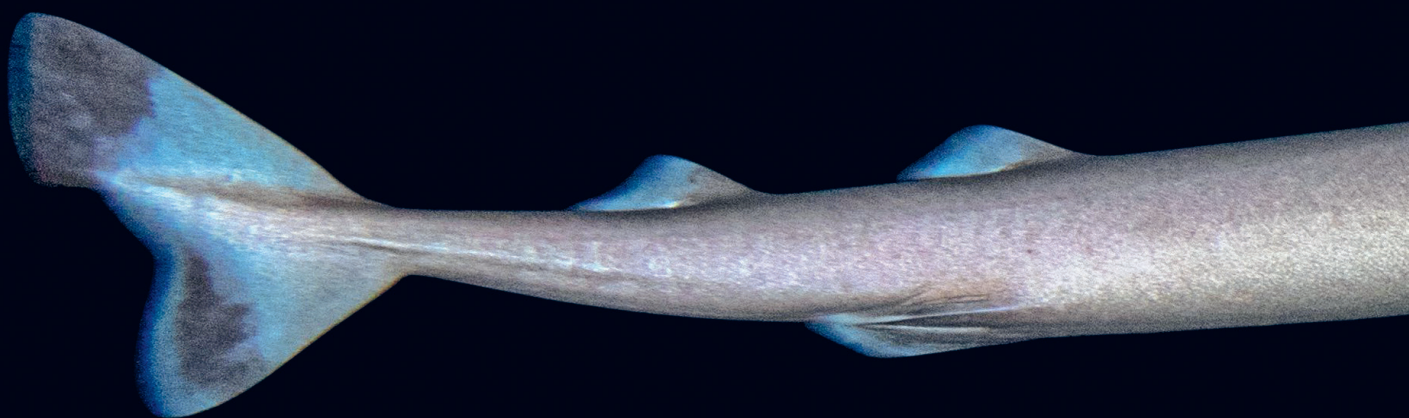

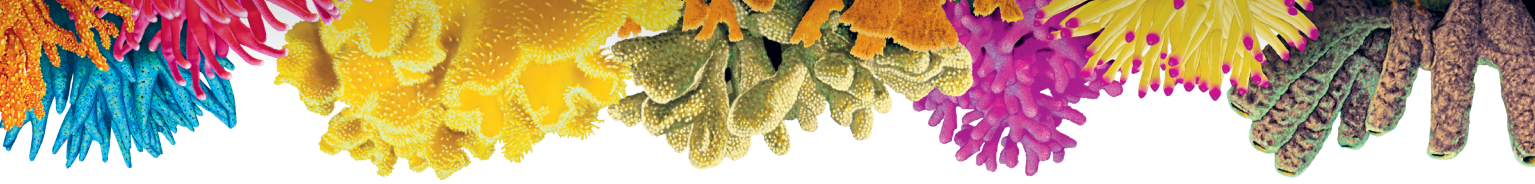

Kuvassa
näkyvät sametti-
valohait ovat
**SUUNNILLEEN
KOULUREPUN
MITTAISIA.**

Pienellä leikkurihailla on erikoinen suu. Se saa ravintonsa suuremmista kaloista, kuten rauskuista, tonnikaloista ja toisista haista, sekä merinisäkkäistä, kuten hylkeistä ja delfiineistä. Leikkurihai muodostaa huulistaan imukupin, jolla se kiinnittyy saaliiseensa. Sitten se pyörähtää ympäri ja leikkaa uhrista pyöreän palan terävillä hampaillaan.

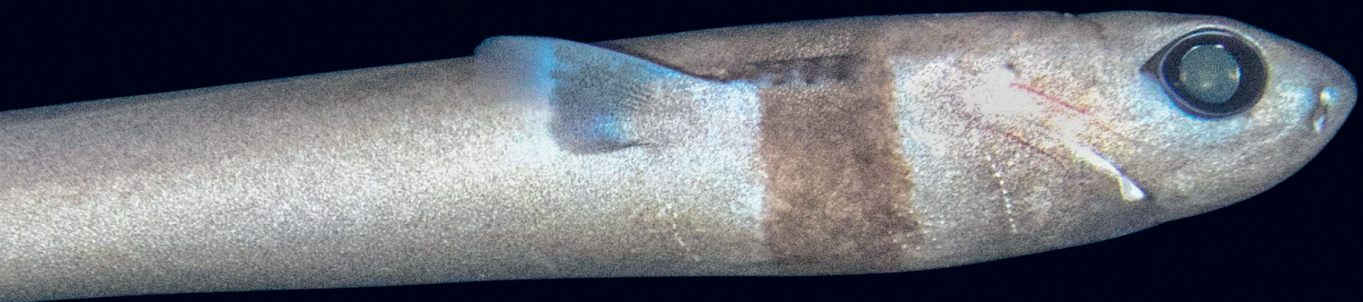

Leikkurihai on loiseläin. Se puree saalistaan
mutta ei tapa sitä.

Haiden hampaat uusiutuvat jatkuvasti.
Leikkurihai ei päästä irronneita
hampaitaan putoamaan
pois, vaan se nielaisee ne!

Leikkurihailla on
VATSASSAAN
VALOELIMIÄ,
joilla se
HOUKUTTELEE
SAALISTA.

Tositarinoita haiden elämästä!

Kokoelman kahdessatoista sopivan mittaisessa kertomuksessa seikkailevat jännät hait. Tutustut eri hailajeihin ja opit paljon niistä. Pääset kurkistamaan vedenalaiseen maailmaan ja kuulet esimerkiksi haivauvojen ensihetkistä ja haiden suojelusta.

12

**MIELENKIINTOISTA
HAITARINAA!**

 NATIONAL
GEOGRAPHIC
KIDS

9 789520 464035

www.tammi.fi

L58

ISBN 978-952-04-6403-5